

Тема
Антикризове
управління малим
бізнесом

План

1. Система антикризового управління в малому бізнесі
2. Фінансова криза бізнесу та заходи щодо її подолання
3. Порядок ліквідації суб'єктів малого бізнесу

1. Система антикризового управління в малому бізнесі

Антикризове управління

сукупність процесів, методів та інструментів, спрямованих на передбачення, недопущення або ліквідацію кризи з мінімальними втратами.

Система антикризового управління спрямована на

створення умов для швидкої реакції на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища, що сприятиме прийняттю ефективних управлінських рішень, формуванню стратегічних цілей, розробці і впровадженню інвестиційних проектів.

Система
антикризового
управління
включає

*Антикризовий
менеджмент*
включає

управління
неспроможністю
(банкрутством) і
процесом
фінансового
оздоровлення
підприємства.

При досить
ефективному
менеджменті, мале
підприємство,
навіть з низькою
ймовірністю
банкрутства,
зіткнеться з
необхідністю даного
управління.

Стратегічний менеджмент

управління, спрямоване на реалізацію стратегії розвитку підприємства, яке включає визначення місії, аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища, вибір головної стратегічної мети і розробка стратегії розвитку та шляхів її реалізації.

Даний процес є важливим для будь-якого підприємства. Саме така форма управління дає можливість постійно контролювати і здійснювати моніторинг діяльності організації по всіх функціональних напрямках, оцінювати ефективність всіх бізнес-процесів, і вчасно побачити перші симптоми кризових ситуацій і своєчасно проводити необхідні зміни.

Ризик - менеджмент

це управління
ризиками,
спрямоване на
зниження втрат
від можливих
негативних
ситуацій у
діяльності
підприємства

В малому бізнесі, можливо, власник (підприємець) на інтуїтивному рівні прораховує час від часу ризику, але при цьому не охоплює всі основні елементи ризик - менеджменту, такі як: ідентифікація ризиків, виявлення області підвищеного ризику, оцінка ступеня ймовірності ризику, розробка програм попередження ризику.

Реінжиніринг

припускає процесний підхід в управлінні підприємством, коли відбувається перехід від управління окремими операціями до управління міжфункціональними бізнес-процесами, які націлені на задоволення потреб як зовнішніх, так і внутрішніх клієнтів.

Саме на такому підході до управління базується створення на підприємстві системи менеджменту якості, який підвищує конкурентні переваги підприємства на споживчому ринку за рахунок стандартизації та регламентації діяльності.

Бенчмаркінг

програмно-цільове управління інвестиційними, інноваційними та маркетинговими проектами на основі ринкової оцінки конкурентних позицій підприємства і успішного світового досвіду.

Цей процес недостатньо використовується підприємствами малого бізнесу. Бенчмаркінг припускає впровадження в рамках малого підприємства систему управління проектами.

Реструктуризація

це процес, який передбачає здійснення комплексу заходів організаційного, виробничого, управлінського і фінансового характеру.

Для підприємств малого бізнесу можна рекомендувати наступні напрямки реструктуризації:

- реструктуризація організаційної структури;
- реструктуризація активів підприємства, або диверсифікація бізнесу;
- реструктуризація структури капіталу, або фінансова реструктуризація

Мети процесу реструктуризації:

1) поліпшення фінансово-економічних показників діяльності;

2) залучення довгострокових зобов'язань;

3) збільшення ринкової вартості власного капіталу підприємства; 4

4) посилення конкурентоспроможності на ринку;

5) розширення або завоювання нових ринкових сегментів, підвищення частки ринку;

6) запобігання банкрутства.

2. Фінансова криза бізнесу та заходи щодо її подолання

Криза в бізнесі

це різка зміна показників діяльності суб'єкта, що зумовлена низкою факторів та призводить до порушення стабільного функціонування та розвитку.

Криза в бізнесі викликається

невідповідністю його фінансово-господарських параметрів параметрам зовнішнього середовища і може виникати разом з загальноекономічною кризою в країні.

Зовнішні фактори кризи на підприємстві поділяють на:

1. Соціально-економічні фактори, загальні для всієї країни (зростання інфляції; нестабільність податкової системи; нестабільність регулюючого законодавства; зниження рівня реальних доходів населення; зростання безробіття).

2. Ринкові фактори: зниження ємності внутрішнього ринку; посилення монополізму на ринку; нестабільність валютного ринку; зростання пропозиції товарів-субститутів.

3. Інші зовнішні фактори: політична нестабільність; стихійні лиха; погіршення криміногенної ситуації.

Внутрішні фактори кризи на підприємстві бувають:

1. Управлінські: високий рівень комерційного ризику; недостатнє знання кон'юнктури ринку; неефективний фінансовий менеджмент; неефективне управління витратами виробництва; відсутність гнучкості в управлінні; недостатньо якісна система бухгалтерського обліку та звітності.

2. Виробничі: незабезпеченість єдності підприємства як майнового комплексу; застарілі і зношені основні фонди; низька продуктивність праці; високі енерговитрати.

3. Ринкові: низька конкурентоспроможність продукції; залежність від обмеженого кола постачальників і покупців.

Усунення неплатоспроможності

Антикризове управління допускає будь-які втрати (у тому числі і майбутні), ціною яких

можна домогтися відновлення платоспроможності підприємства сьогодні.

Настання неплатоспроможності означає перевищення використання грошових коштів над їх надходженням, тобто утворюється «кризова яма».

Збільшення грошових коштів засноване на переведення активів підприємства в грошову форму. Це вимагає рішучих кроків, оскільки для бізнесмена це буде пов'язано зі значними втратами активів справи.

Заходи щодо продажу активів передбачають:

продаж короткострокових фінансових вкладень - найбільш простий крок для мобілізації грошових коштів (продаж цінних паперів за тією ціною, за якою їх готові купити), але в умовах малого бізнесу підприємства вкрай рідко мають такі кошти на своєму балансі;

продаж дебіторської заборгованості (за будь-якою запропонованою ціною);

продаж запасів готової продукції;

продаж надлишкових виробничих запасів;

продаж капітальних інвестицій може виступати як зупинка провідних інвестиційних проектів з продажем об'єктів незавершеного будівництва та невстановленого обладнання або як ліквідація участі в інших підприємствах (продаж часток).

продаж нерентабельних виробництв та об'єктів невиробничої сфери.

Ліквідація об'єктів основного виробництва припустима тільки у виняткових випадках.

Відновлення фінансової стійкості

Іншим механізмом фінансової стабілізації є відновлення фінансової стійкості, сутність якого — максимально швидке і радикальне зниження неефективних витрат.

Перший крок відновлення ліквідності бізнесу можливий за рахунок зупинки нерентабельних виробництв.

Другий крок відновлення фінансової стійкості - виведення з складу підприємства витратних об'єктів.

Третій крок - вдосконалення організації праці та оптимізація чисельності зайнятих на підприємстві.

Ще одним кроком відновлення фінансової стійкості є зменшення поточної фінансової потреби. На практиці здійснюється через реструктуризацію боргових зобов'язань, що залежить від кредиторів підприємства.

Забезпечення фінансової рівноваги в тривалому періоді

Третім механізмом фінансової стабілізації є

забезпечення фінансової рівноваги в тривалому періоді. Забезпечення фінансової рівноваги в тривалому періоді можливе тільки при збільшенні грошового потоку від основної діяльності підприємства.

Суть антикризового маркетингу полягає в

діяльності, що перетворює потреби покупця в доходи підприємства. Передумови для фінансової стабілізації компанії з'являються тільки тоді, коли підприємство виявляється здатним дати споживачеві і ринку те, що йому необхідно, за прийнятною ціною, в потрібній кількості і потрібного якості, в потрібний час і в потрібному місці.

Основні завдання на цьому етапі:

підвищення
конкурентних переваг
продукції;

збільшення грошового
компонента в
розрахунках;

збільшення оборотності
активів

Малому бізнесу також необхідно пам'ятати, що криза в країні – це шанс розпочати нову справу. Відомі компанії сучасності також розпочинали свою діяльність в кризу.

Депресія 1807 року, компанія John Wiley & Sons

• Саме в цей час громадянин Нью-Йорка Чарльз Уіллі відкрив на Манхеттені невелику друкарню і книжковий магазин.

Біржова паніка 1907-1908 рр., компанія General Motors

• Вільям Дюрнт почав купувати невеликі розрізнені автомобільні компанії для створення автогіганта General Motors, якого він заснував і очолив ще в 1905 році.

Післявоєнна криза 1918-1921 р., компанія American International Group

• У 1919 році під час післявоєнної кризи Вандер Стар переїхав до Америки і заснував компанію під назвою Japan American Asiatic Underwriters, тепер найбільшу американську страхову компанію, відому під назвою American International Group.

Велика депресія 1929-1939 рр., компанія Baxter International

• Лікарі Ральф Фолк і Дональд Бекстер у 1931 році заснували компанію Don Baxter Intravenous Company і почали масове виробництво і продаж такого устаткування.

Паливна криза 1973-1975 рр., компанія Apollo Group

• Сперлінг для початку заснував компанію Apollo Group, що спеціалізувалася на ліцензуванні навчальних матеріалів для традиційних навчальних закладів, а потім відкрив перший комерційний навчальний заклад University of Phoenix, що у перший рік навчання прийняв усього сім студентів.

Криза початку 1980-х, компанія Tofutti Brands

• У 1981 році Давид Мінц заснував Tofutti Brands, компанію з виробництва морозива, печива і тортів на основі тофу.

3. Порядок ліквідації суб'єктів малого бізнесу

Для юридичної особи

Ліквідація

це одна із форм припинення юридичної особи. Ліквідація юридичних осіб здійснюється без переходу прав і обов'язків підприємства, що ліквідується, до інших осіб, тобто без правонаступництва.

Юридична особа ліквідується:

за рішенням її учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами;
за рішенням суду.

Що стосується підстав для ліквідації юридичної особи, то такими можуть бути, зокрема:

закінчення строку, на який було створено юридичну особу, або після досягнення мети, поставленої при її створенні;

у зв'язку з визнанням судом недійсною державної реєстрації юридичної особи через допущені при її створенні порушення, які не можна усунути, а також в інших випадках, передбачених установчими документами;

інші підстави, передбачені законодавчими актами України.

У разі прийняття учасниками, судом або іншим органом, відповідно до своєї компетенції (наприклад, це може бути наглядова рада) рішення про ліквідацію юридичної особи вони зобов'язані негайно письмово повідомити про своє рішення орган, що здійснює державну реєстрацію.

Отже, після прийняття відповідними органами (власник, уповноважений орган або суд) рішення про ліквідацію, що є правовою підставою ліквідації, для позбавлення статусу юридичної особи необхідно здійснити заходи, які є етапами ліквідаційного процесу.

Заходи, які є етапами ліквідаційного процесу:

1. Утворення органом (особою), який прийняв рішення про ліквідацію юридичної особи, ліквідаційної комісії. Причому за рішенням органу у ролі ліквідаційної комісії може виступати орган управління юридичної особи.

2. Встановлення порядку і строків ліквідації юридичної особи. Їх встановлює орган, що прийняв рішення про ліквідацію (власник, уповноважений орган або суд).

3. Виконання ліквідаційною комісією своїх обов'язків: повідомлення про ліквідацію юридичної особи в пресі (за місцезнаходженням), про порядок і строки ліквідації; вжиття необхідних заходів для стягнення дебіторської заборгованості, виявлення кредиторів та претензій останніх.

4. Здійснення ліквідаційною комісією згідно з встановленим законодавством порядку інвентаризації і оцінки майна юридичної особи реалізації майна, розрахунків з кредиторами і членами трудового колективу, складання ліквідаційного балансу і подання його органу, який призначив ліквідаційну комісію, або власнику.

5. Внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців про державну реєстрацію припинення юридичної особи, що є останнім етапом ліквідаційного процесу.

Для фізичної особи

Приватний підприємець, який виявив бажання припинити підприємницьку діяльність, повинен подати державному реєстратору реєстраційну картку на припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця.

Після отримання заяви реєстратор вносить до Єдиного державного реєстру запис про припинення підприємницької діяльності. Зазначені відомості направляються до територіальних органів ДФС України.

Наступний крок

податкова перевірка. ФОП повинен в установлені строки подати до контролюючих органів податкову декларацію за звітний період, у якому проведено реєстрацію ліквідації.

За наявності підстав передбачених ПК України контролюючі органи можуть призначити документальну перевірку. Якщо за результатами проведеної перевірки ФОП не має заборгованості зі сплати податків та зборів перед бюджетом, штрафних санкцій, органами ДПІ встановлюється обліковий стан "припинено".

Платник єдиного внеску знімається з обліку в контролюючих органах після проведення перевірки та здійснення остаточного розрахунку зі сплати єдиного внеску. Після підписання обхідного листа керівником територіального органу ДФС України та закриття інтегрованих карток особових рахунків до Реєстру страхувальників вноситься відповідний запис.

Датою зняття ФОП з обліку платника єдиного внеску є

дата внесення відповідного запису до Реєстру страхувальників. Після проведення всіх зазначених вище кроків, ліквідація ФОП вважається повністю завершеною.

Дякую

за

увагу !!!